



Järna, 2023-09-22

Presentation ny forskningsrapport: stoppa global uppvärmning genom livsmedelssystemet

Vår mat står för ca 1/3 av klimatutsläppen och utgör människans största klimatbelastning. En större del sker i andra länder, "varannan tugga är importerad". Lantbrukets klimatbelastning skulle kunna minska med 90% och ge svensk självförsörjning. Resultaten från de första två åren publicerades år 2022 i tidskriften Sustainability.

Presentation: Ytterjärna Kulturhus

Plats: **torsdag 5 oktober, kl 14-15 (Frågor och samtal 15.15-16)**

Forskare: dr **Artur Granstedt**, växtnäring och ekologiskt lantbruk

dr **Olof Thomsson**, miljösystemanalys

dr **Lars Jonasson**, lantbruksekonomi

Enligt Naturvårdsverket står jordbruket för ca 20 % av konsumtionens klimatbelastning. Övrig livsmedelskedja belastar ytterligare, genom förädling, distribution, handel, konsument samt matsvinn. Den mat som inte importeras är delvis indirekt importerad med hjälp av externa resurser som konstgödsel, bekämpningsmedel och fodermedel.

Ska vi klara klimatmålet måste samtliga led inom livsmedelsområdet förändras i grunden.

Det finns hopp: Klimatbelastningen från jordbruket skulle kunna minska med 90 procent genom omläggning till ett **ekologiskt kretsloppsjordbruk som baseras på lokala och förnyelsebara resurser**. Lägg därtill att om vi anpassar konsumtionen så kan Sverige bli självförsörjande på livsmedel.

Det visar klimat- och växtnäringsbalanser i ett nu avslutat treårigt forskningsprojekt, Framtidssäkrat jordbruk. Projektet baseras på studier av 30 ekologiska kretsloppsgårdar fördelade över hela landet. En omläggning av hela jordbruket i enligt principerna för ekologiskt kretsloppsjordbruk skulle **samtidigt minska övergödning av kväve och fosfor till vattendrag, sjöar och hav, långsiktigt bevara odlingsmarkens bördighet samt eliminera spridning av bekämpningsmedel från jordbruket, och därmed gynna den biologiska mångfalden.**

Projektet har genomförts av tre, inom de berörda områdena erfarna lantbruksforskare, dr Artur Granstedt (växtnäring och ekologiskt lantbruk), dr Olof Thomsson (miljösystemanalys) och dr Lars Jonasson (lantbruksekonomi). Gårdsstudierna utgör en fortsättning på det, av biodynamiska forskningsinstitutet i samverkan med Lantbruksuniversitetet (SLU) och Södertörns högskola, tidigare genomförda EU-projektet BERAS (*Baltic Ecological Recycling Agriculture and Society*) med typgårdar inom hela Östersjöregionen.

Fakta Ekologiskt kretsloppsjordbruk:

ett *blandjordbruk* med en integrering av både växtodling och djurhållning, där varje enskild gård eller gårdar i samverkan är självförsörjande med foder och gödsel i kretslopp.

Djuren äter huvudsakligen grovfoder, anpassat efter tillgången på eget foder, till större delen bestående av kvävefixerande baljväxtvallar som bygger upp humus och kolförrådet i marken. Gårdarna har därför fler 4-magade gräsätare (kor och får) och färre grisar, höns och kycklingar vilka äter samma mat som vi människor.